

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 242

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 iunie 2000

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 33 din 24 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 3 din Codul de procedură penală....	1-3	spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată	7-9
Decizia nr. 35 din 29 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului	3-4	Decizia nr. 41 din 14 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată.....	10-11
Decizia nr. 37 din 7 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi	5-7	Decizia nr. 48 din 16 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală	11-13
Decizia nr. 40 din 14 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și		Decizia nr. 49 din 21 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor	14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 33 din 24 februarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 3 din Codul de procedură penală

Florin Bucur Vasilescu — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător

Iuliana Nedelcu — procuror
Doina Suliman — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală, ridicată de Nicolae Mailat în Dosarul nr. 3.419/1999 al Judecătoriei Medias.

La apelul nominal se constată că lipsesc părțile: Nicolae Mailat, Eugen Mailat, Cornelia Călugăr, Vasile Mateoiu și Ioan Morar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, concretizată în deciziile nr. 232 din 16 decembrie 1999 și nr. 7 din 20 ianuarie 2000, solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 21 octombrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.419/1999, **Judecătoria Mediaș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală**, ridicată de inculpatul Nicolae Mailat.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 24 privind dreptul la apărare, în interpretarea în care, în cursul urmăririi penale, nu ar fi necesară asigurarea obligatorie a apărării și atunci când învinuții sunt cercetați pentru infracțiuni în care legea prevede o pedeapsă mai mare de 5 ani închisoare, existând deci o vădită contradicție între dispozițiile alin. 2 și cele ale alin. 3 ale art. 171 din Codul de procedură penală.

De asemenea, se susține că art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală este în neconcordanță cu „art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, care prevede dreptul la apărare prin asistare de către un avocat“.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că „problema asistenței judiciare obligatorii [...] nu poate fi privită ca o excepție de neconstituționalitate, ci mai curând, în forma prezentată de autorul excepției, ca o propunere de lege ferenda“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția este neîntemeiată, deoarece „dreptul la apărare consacrat de Constituție include dreptul la asistență juridică, dar nu presupune în mod automat dreptul la asistență juridică obligatorie“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate enunțat de autor vizează dispozițiile art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală, potrivit cărora: *„Asistența juridică este obligatorie când învinuitul sau inculpatul este minor, militar în termen, militar cu termen redus, rezervist concentrat, elev al unei instituții militare de învățământ, internat într-un centru de re-educare sau într-un institut medical-educativ ori când este arestat, chiar în altă cauză.“*

Autorul excepției susține că acest text de lege, în situația în care se interpretează că în cursul urmăririi penale nu ar fi necesară asigurarea obligatorie a apărării, așa cum este prevăzută în alin. 3 al aceluiași articol pentru faza de judecată a infracțiunilor pedepsite cu mai mult de 5 ani închisoare, contravine principiului garantării dreptului la apărare consfințit prin art. 24 din Constituție, conform căruia: *„Dreptul la apărare este garantat. În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.“*

De asemenea, autorul excepției consideră că art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală nu este în concordanță cu art. 6 pct. 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede că: *„3. Orice acuzat are, în special, dreptul: [...]*

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer.“

Din motivarea excepției, așa cum rezultă din încheierea de sesizare și din concluziile scrise, depuse de autorul excepției, Curtea constată însă că aceasta privește alin. 3 al art. 171 din Codul de procedură penală, text care are următoarea redactare: *„În cursul judecării asistența juridică este obligatorie și în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani sau când instanța apreciază că inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea.“*

Așa fiind, Curtea Constituțională urmează să soluționeze excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 3 din Codul de procedură penală, iar nu a celor cuprinse în alin. 2 al aceluiași articol, cum eronat s-a reținut de către instanța de judecată.

Aceste dispoziții legale au mai fost supuse controlului de constituționalitate, control care a fost concretizat în numeroase decizii, precum Decizia nr. 121 din 23 septembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 5 noiembrie 1999, și Decizia nr. 232 din 16 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 18 februarie 2000, prin care s-au respins excepțiile de neconstituționalitate.

În considerentele acestor decizii Curtea a reținut că dreptul la apărare, consfințit prin art. 24 din Constituție, se referă la asistența juridică facultativă, iar excepțiile de la această regulă pot fi stabilite în mod exclusiv de către legiuitor, conform prevederilor constituționale cuprinse în art. 58 alin. (1), potrivit cărora *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării“*, și în dispozițiile art. 125 alin. (3), conform cărora *„Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege“*.

Considerentele și soluția pronunțată în aceste decizii își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi care ar putea justifica reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Trecând la examinarea dispozițiilor legale criticate în raport cu art. 6 pct. 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că acest text consacră, de asemenea, regula asistenței juridice facultative, potrivit căruia părțile au dreptul la asistență juridică. De acest drept persoana îndreptățită poate dispune după cum crede de cuviință. Există însă situații în care legea impune asistența juridică obligatorie a învinuitului sau inculpatului, cum sunt cele

prevăzute în art. 171 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală. În aceste cazuri apărarea are valoarea unei instituții de cert interes social, care funcționează atât în favoarea învinutului sau inculpatului, cât și în vederea asigurării unei bune desfășurări a procesului penal, în considerarea unor situații speciale ce rezultă din însăși enumerarea cuprinsă în text.

Prin urmare, art. 171 alin. 3 din Codul de procedură penală nu aduce atingere art. 24 din Constituție, interpretat și aplicat în concordanță cu art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală, astfel că excepția urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 3 din Codul de procedură penală, ridicată de Nicolae Mailat în Dosarul nr. 3.419/1999 al Judecătoriei Mediaș.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 februarie 2000.

PREȘEDINTE,
conf. univ. dr. **Florin Bucur Vasilescu**

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 35

din 29 februarie 2000

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995
pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe,
trecute în proprietatea statului**

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, excepție ridicată de Societatea Comercială „Auto Service Non Stop București—Paris” — S.R.L. în Dosarul nr. 12.539/1998 al Judecătoriei Sectorului 5 București.

La apelul nominal sunt prezente Societatea Comercială „Auto Service Non Stop București—Paris” — S.R.L., prin avocat Iosif Friedmann Nicolescu, Dorel Mihail Georgescu, Elisabeta Constanța Mesina, Niculina Vișan, Dora Constantinescu.

Lipsește Vasile C. Georgescu, Consiliul General al Municipiului București — DAFI și primarul municipiului București, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, avocatul Societății Comerciale „Auto Service Non Stop București—Paris” — S.R.L. solicită admiterea excepției cu precizarea că dis-

pozițiile art. 7 din Legea nr. 112/1995 încalcă prevederile art. 16 din Constituție, deoarece principiul egalității este deopotrivă aplicabil atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice. Consideră că sintagma „cetățean” are același înțeles cu noțiunea „persoană”, Constituția cuprinzând și alte texte în care se folosește noțiunea „persoane”, și nu noțiunea „cetățeni”. O altă interpretare a dispozițiilor constituționale ar conduce la o discriminare între persoanele fizice și persoanele juridice, ceea ce ar fi inadmisibil. Consideră că și persoanele juridice trebuie să beneficieze de prelungirea contractelor de închiriere, deoarece cap. III din Legea nr. 112/1995 vorbește despre calitatea de chiriaș, calitate pe care o are și autorul excepției.

Dorel Mihail Georgescu solicită respingerea excepției, întrucât nu are legătură cu litigiul la instanța de fond.

Aceleași concluzii de respingere sunt susținute și de Constanța Mesina, Niculina Vișan și Dora Constantinescu.

Reprezentantul Ministerului Public precizează că obiectul excepției privește dispozițiile alin. 1 al art. 7 din Legea nr. 112/1995, autorul excepției urmărind de altfel pronunțarea de către Curtea Constituțională a unei decizii interpretative, soluție care ar fi contrară competenței sale. Solicită respingerea excepției ca fiind inadmisibilă, deoarece textul a cărui neconstituționalitate a fost invocată nu are legătură cu litigiul aflat pe rolul instanțelor de fond.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Tribunalul București, prin Încheierea din 29 martie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 12.539/1998, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995, excepție ridicată de Societatea Comercială „Auto Service Non Stop București—Paris” — S.R.L.

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul art. 7 din Legea nr. 112/1995 contravine prevederilor art. 16 din Constituție, deoarece face o diferențiere nejustificată între persoanele fizice și juridice, ceea ce ar încălca principiul constituțional al egalității în drepturi a persoanelor.

Instanța judecătorească, exprimându-și opinia, arată că excepția este inadmisibilă.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției ridicate.

În punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se arată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995 este neîntemeiată. Se precizează că art. 16 din Constituție nu are în vedere egalitatea în drepturi între persoanele fizice și persoanele juridice, ci egalitatea între persoanele fizice.

În punctul său de vedere Guvernul arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece art. 7 din Legea nr. 112/1995 este un text de protecție a chirieșilor persoane fizice, legea având în vedere spațiile cu destinația de locuință trecute în proprietatea statului. Așa fiind, nu poate fi reținută susținerea că acest text ar încălca prevederile art. 16 din Constituție, contravenindu-se principiului, consacrat de acest text, al egalității persoanelor, deoarece prevederile constituționale au în vedere numai persoanele fizice. Guvernul mai precizează că, atunci când se referă la cetățean, Constituția nu are în vedere — astfel cum pretinde autorul excepției — atât persoana fizică, cât și persoana juridică.

Președintele Senatului nu a comunicat Curții punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca fiind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, excepție ridicată de Societatea Comercială „Auto Service Non Stop București—Paris” — S.R.L. în Dosarul nr. 12.539/1998 al Judecătoriei Sectorului 5 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 februarie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Textul art. 7 din Legea nr. 112/1995, a cărui neconstituționalitate a fost ridicată, are următorul cuprins:

„*Contractele de închiriere încheiate în baza Legii nr. 5/1973 privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași, pentru apartamentele din imobilele prevăzute la art. 1, se prelungesc, de drept, pe o perioadă de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii comisiei prevăzute la art. 15 ultimul alineat.*

Chiriașii prevăzuți la art. 5 alin. 3 vor beneficia, în perioada de prelungire a contractelor de închiriere, de prevederile legale în vigoare referitoare la construirea unei locuințe proprii prin sprijinul statului sau de prioritate în atribuirea unei locuințe din fondul locativ administrat de autoritățile publice locale.

Nu beneficiază de prevederile alin. 1 și 2 și poate fi evacuat după trecerea unui an de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) chiriașul titular sau membrii familiei sale — soț, soție, copii minori — care au dobândit ori au înstrăinat după 1 ianuarie 1990, în localitatea de domiciliu, o locuință corespunzătoare normelor stabilite prin Legea nr. 5/1973;

b) chiriașul care refuză să preia în folosință o altă locuință corespunzătoare, potrivit Legii nr. 5/1973;

c) chiriașul care subînchiriază locuința fără consimțământul proprietarului;

d) chiriașul care a schimbat total sau parțial destinația ori structura interioară a apartamentului, fără consimțământul proprietarului.

Foștii proprietari sau moștenitorii lor și rudele până la gradul al doilea ale fostului proprietar în viață, care beneficiază de prevederile art. 5 alin. 3, se subrogă, pe data prevăzută la art. 6, în drepturile și obligațiile legal-născute ale celor care au deținut anterior, cu chirie, apartamentul.

Nivelul chiriilor este cel stabilit prin lege.

Orice litigii între proprietar și chiriași sunt de competența exclusivă a instanțelor de judecată.“

Curtea constată că, în speță, s-a ridicat o excepție de neconstituționalitate ce contravine art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit căruia „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*“.

Or, în cauza de față, art. 7 din Legea nr. 112/1995 nu este un text de care să depindă soluționarea cererii de evacuare dintr-un spațiu comercial, deoarece acest text se referă la spațiile de locuit, nu și la cele comerciale.

În consecință, constatând că excepția ridicată privește neconstituționalitatea unor dispoziții legale de care nu depinde soluționarea cauzei aflate în fața instanței judecătorești, Curtea urmează să o respingă ca fiind inadmisibilă, potrivit prevederilor art. 23 alin. (6) din Legea nr. 47/1992, republicată.

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 37

din 7 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi, excepție ridicată de Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța în Dosarul nr. 462/1999 al Tribunalului Constanța — Secția comercială.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 8 februarie 2000, în prezența autorului excepției și a reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru 15 februarie și apoi pentru 22 februarie și pentru 7 martie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 12 martie 1999 **Tribunalul Constanța — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 29 ianuarie 1999, excepție ridicată de Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța, în contradictoriu cu Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime Constanța” — S.A., în Dosarul nr. 462/1999, aflat pe rolul acelei instanțe.

Autorul excepției susține, în esență, că Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. este prejudiciată prin acordarea pentru administrația portuară a unui monopol asupra serviciilor publice specializate, ce fac obiectul de activitate al reclamantei. Susține, de asemenea, că organizarea concesiunii serviciului de pilotaj nu este legală și că această ordonanță, prin textele enunțate, atinge interesele și activitatea Societății Comerciale „Pilot Service” — S.A., putând duce la falimentarea sa.

Instanța judecătorească socotește că excepția de neconstituționalitate, „raportată la textul art. 41 și 135 din Constituție, nu poate fi reținută”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale

Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul său de vedere Guvernul apreciază că excepția este neîntemeiată, întrucât, în realitate, dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 22/1999 urmăresc înlăturarea posibilității instituirii monopolului din partea statului sau a unui singur agent economic, indiferent de natura capitalului — de stat sau privat. „Susținerile Societății Comerciale «Pilot Service» — S.A. Constanța cu privire la cumpărarea de la Fondul Proprietății de Stat a obiectului de activitate, o dată cu privatizarea societății comerciale, sunt neîntemeiate și nesocotesc prevederile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată”. Cu ocazia privatizării Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța — se arată în continuare în punctul de vedere al Guvernului — au fost cumpărate acțiunile societății comerciale, reprezentând capitalul social al acesteia, iar nu obiectul de activitate, care, potrivit legii, îl constituie actele și faptele de comerț pe care urmează să le efectueze societatea comercială, cu respectarea prevederilor legale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, susținerile autorului excepției și ale părților prezente, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Excepția privește dispozițiile art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi.

Motivele invocate de autorul excepției în susținerea acesteia sunt următoarele:

1. Prin efectul alin. (1) al art. 8 din ordonanță „serviciile publice portuare se asigură numai de administrațiile portuare, instituindu-se astfel un monopol al statului asupra serviciilor ce se prestează navelor de agenți economici specializați, privatizați integral, anterior”. De asemenea, prevederile alin. (2) al aceluiași articol, care statuează că administrațiile portuare asigură serviciile publice portuare, sunt neconstituționale, întrucât concesiunarea prin administrația portuară a unui serviciu privatizat de un alt agent economic specializat încalcă dreptul de proprietate privată.

2. Referitor la dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, autorul excepției le consideră neconstituționale întrucât, pe baza acestor prevederi legale, rezultă că sunt servicii publice portuare ce aparțin exclusiv administrației portuare,

servicii care au fost privatizate anterior, cum sunt pilotajul navelor, manevrarea de la o dană la alta, remorcajul de manevră, legarea-dezlegarea navelor. Într-o atare situație Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța este pusă în imposibilitatea realizării acestor servicii, întrucât, consideră autorul excepției, serviciile sunt monopol de stat, potrivit noii reglementări.

3. În ceea ce privește dispozițiile art. 50 alin. (3) din ordonanță, acestea sunt considerate de autor, de asemenea, ca fiind neconstituționale, întrucât, prin efectul lor, Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța este înlăturată de la autorizarea de către Ministerul Transporturilor pentru a efectua pilotajul navelor, operațiune care, devenind monopol al statului, se asigură exclusiv de administrația portuară. În fapt, acest lucru — reține, într-o primă apreciere, autorul excepției — este o expropriere, încalcându-se art. 41 alin. (3) din Constituție. În aserțiunea imediat următoare, însă, autorul excepției precizează că „evident, în speță, nu este cazul de o expropriere a Societății Comerciale «Pilot Service» — S.A. Constanța”.

În concluziile notelor scrise autorul excepției susține că „se impune admiterea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, iar serviciile de pilotaj și cele de remorcaj nave să fie considerate, în mod corect și legal, cum sunt de fapt, servicii portuare prestate navelor, ce se asigură concurențial de agenți economici, cu capital de stat ori privat, în condițiile economiei de piață”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 reglementează administrarea, exploatarea și dezvoltarea porturilor, precum și munca în porturi și serviciile portuare. Scopul acestei reglementări este clar definit de dispozițiile art. 1 alin. (1) din ordonanță, constând în promovarea porturilor românești „ca centre de operare a mărfurilor, de activități industriale și de distribuție”. În accepțiunea legii portul este o parte delimitată a teritoriului național, ale cărei limite se stabilesc de Ministerul Transporturilor și care include, pe lângă acvatoriul portuar și teritoriul, construcțiile hidrotehnice, canalele de acces, șenalele, zonele de navigație, radele interioare, clădirile, magaziile, platformele, căile ferate, drumurile, instalațiile și echipamentele aflate în limitele acestuia. Totalitatea porturilor situate pe teritoriul României formează *sistemul portuar național*, care, din punctul de vedere al formei de proprietate asupra infrastructurii portuare, cuprinde *porturile publice* (a căror infrastructură aparține proprietății publice) și *porturile private* (a căror infrastructură este proprietate privată). Întrucât cele mai importante porturi din țară sunt amplasate pe domeniul public al statului și în vederea bunei gestionări, legiuitorul a stabilit existența unui administrator, cu obligația de a asigura serviciile publice portuare, pe care Ministerul Transporturilor, care este autoritatea de stat în domeniul portuar, le stabilește ca necesare pentru autorizarea de funcționare a portului. Din economia întregului act normativ rezultă intenția de a realiza o reglementare unitară, în vederea asigurării condițiilor de desfășurare a activităților portuare în scopul protejării bunurilor și intereselor clienților, dar și a bunurilor publice ale statului, din care este constituită infrastructura portuară, precum și protejarea mediului.

Dispozițiile din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, considerate de către autorul excepției ca fiind neconstituționale, au următorul conținut: art. 6: „Asigurarea funcționalității porturilor și a serviciilor publice portuare se realizează de administrația portului.”; art. 8 alin. (1): „Administrațiile portuare au obligația de a întreține, repara și asigura funcționalitatea infrastructurii portuare și de a asigura serviciile publice portuare,

conform condițiilor prevăzute în autorizația de funcționare a portului.”; art. 8 alin. (2): „Activitățile prevăzute la alin. (1) pot fi efectuate direct de administrația portuară sau prin intermediul unor agenți economici, prin concesionare, asociere, cesiune sau altele asemenea.”; art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3: „Serviciile prestate în porturi se clasifică astfel: a) servicii publice portuare: 1. pilotajul navelor la intrarea și ieșirea din porturi, la manevrarea de la o dană la alta; 2. remorcajul de manevră al navelor; 3. legarea-dezlegarea navelor.”; art. 10 alin. (2): „Serviciile publice portuare vor fi prestate tuturor utilizatorilor care apelează la ele, pe o bază permanentă, uniformă și continuă, în condiții egale privind calitatea, timpul și prețul.”; art. 50 alin. (3): „Pe data intrării în vigoare a Normelor metodologice de autorizare a agenților economici care prestează servicii în porturi se abrogă punctele 3.1—3.21 și punctele 3.24—3.29 din cap. III al Normelor metodologice de acordare a licențelor și a autorizațiilor privind efectuarea transporturilor navale de mărfuri și călători și de autorizare a funcționării agenților economici în perimetrul infrastructurii portuare și de căi navigabile, anexă la Hotărârea Guvernului nr. 112/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 6 martie 1996.”

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prin efectul aplicării ordonanței se instituie un monopol de stat în realizarea activităților portuare, lucru nepermis de Constituția României, care, în art. 134, consacră principiul că economia României este economie de piață, iar statul trebuie să asigure protecția concurenței loiale.

Examinând conținutul art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, Curtea nu poate reține nici un aspect de neconstituționalitate. Legiuitorul a stabilit faptul că asigurarea funcționalității porturilor și a serviciilor publice portuare se realizează de administrația portului. Prin sine însuși acest articol de lege nu instituie un monopol. De altfel, dispozițiile cuprinse în art. 7 din ordonanță sunt de natură să risipească orice îndoială în acest sens: „Pot fi abilitate în calitate de administrații portuare: a) în porturile publice: 1. instituții publice, regii autonome și autorități ale administrației publice locale, care au în administrare infrastructura portuară care aparține domeniului public; 2. companii sau societăți naționale cărora li se concesionează infrastructura portuară aparținând domeniului public, desemnate în acest sens prin hotărâri ale Guvernului; 3. societăți comerciale cărora li se concesionează infrastructura portuară aparținând domeniului public, abilitate prin contractul de cesiune să îndeplinească rolul de administrație portuară.” Activitățile portuare pot fi, în condițiile prezentei reglementări, efectuate de administrația portuară sau de agenți economici prin variate instrumente juridice — contract de cesiune, de asociere, cesiune etc.

Această reglementare este în concordanță cu prevederile art. 135 alin. (5) din Constituție, conform cărora „Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate”.

De altfel, prin Hotărârea nr. 167 din 13 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 14 martie 2000, Guvernul a hotărât concesionarea de către Ministerul Transporturilor, în calitate de concedent, a serviciului public portuar de pilotaj în porturile maritime românești, pe o durată de 10 ani. Potrivit acestei hotărâri, în termen de 90 de zile de la data intrării sale în vigoare Ministerul Transporturilor va organiza, în condițiile legii, licitația publică deschisă pentru concesionarea serviciului public portuar de pilotaj în porturile maritime românești.

În excepția ridicată se arată, de asemenea, că, prin efectul privatizării Societății Comerciale „Pilot Service” — S.A.

Constanța, ca urmare a achiziționării de la Fondul Proprietății de Stat a pachetului de acțiuni, trebuie înlăturate orice alte subiecte ale exercițiului operațiunilor portuare, întrucât acest agent a devenit proprietarul acestora. Curtea constată însă că, în realitate, cu ocazia privatizării, au fost achiziționate acțiunile societății comerciale,

reprezentând capitalul social al acesteia, iar nu obiectul său de activitate.

În ceea ce privește presupusa expropriere a Societății Comerciale „Pilot Service” — S.A. Constanța, aceasta este o simplă ipoteză, respinsă, de altfel, chiar de către autorul excepției.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, art. 8 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. a) pct. 1, 2 și 3 și alin. (2), precum și ale art. 50 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și serviciile în porturi, excepție ridicată de Societatea Comercială „Pilot Service” — S.A. Constanța în Dosarul nr. 462/1999 al Tribunalului Constanța — Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 40

din 14 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 76/1994 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/1992 și a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „ACI POROLISSUM”—S.A. din Zalău în Dosarul nr. 1.997/1999 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă.

La apelul nominal au lipsit Societatea Comercială „ACI POROLISSUM” — S.A. din Zalău și Nechita Diana, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, arătând că asupra constituționalității dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 Curtea s-a pronunțat prin numeroase decizii, în cauza de față neintervenind elemente noi care să determine modificarea jurisprudenței Curții.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 17 iunie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 1.997/1999, **Curtea de Apel Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 76/1994 și ale art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată**, excepție ridicată de Societatea Comercială „ACI POROLISSUM” — S.A. din Zalău.

Excepția a fost ridicată într-un proces civil în care o persoană fizică având calitatea de chiriaș ceruse ca societatea care avea în patrimoniul său locuința să fie obligată la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, în temeiul art. 7 din Legea nr. 85/1992.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 76/1994 și cele ale art. 7 din Legea nr. 85/1992 sunt neconstituționale, întrucât reprezintă o limitare a dreptului de proprietate al acționarilor societății comerciale, autoare a excepției, care, achiziționând pachetul majoritar de acțiuni, au dobândit activul și pasivul societății, inclusiv blocurile de garsoniere care fac obiectul litigiului de pe rolul Curții de Apel Cluj.

Curtea de Apel Cluj – Secția civilă, exprimându-și opinia, apreciază excepția ca fiind nefondată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin numeroase decizii, statuând în mod constant că aceste dispoziții nu sunt contrare Constituției; aceasta, deoarece, potrivit art. 41 alin. (1) din Legea fundamentală, conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege, astfel încât legiuitorul poate să considere oportune anumite restrângeri ale acestui drept fundamental, în situații determinate. Sunt exemplificate, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 10/1994 și nr. 26/1994. Așa fiind, se consideră că excepția este neîntemeiată și că nu au intervenit elemente noi care să determine modificarea jurisprudenței Curții Constituționale.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 76/1994 și a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 ca fiind neîntemeiată, pentru următoarele motive:

– potrivit art. 41 alin. (1) din Constituție *„Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege”*. Determinând conținutul și limitele acestor drepturi, legiuitorul are în vedere ocrotirea unor valori politice, sociale sau juridice deosebite;

– prin art. 7 din Legea nr. 85/1992 legiuitorul stabilește o normă de justiție socială și economică, dând posibilitatea chiriașilor să cumpere locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, altele decât locuințele de intervenție, la construirea cărora au contribuit direct sau indirect. O asemenea măsură este în concordanță cu prevederile Constituției;

– legislația de după 22 decembrie 1989 a transformat un drept de administrare, pe care întreprinderile și instituțiile bugetare îl aveau asupra patrimoniului lor, într-un drept de proprietate al unităților economice devenite societăți comerciale; această transformare neputând fi arbitrară și întrucât bunurile respective sunt rezultatul efortului tuturor, nu se poate admite ca unii cetățeni să fie defavorizați în beneficiul altora;

– obligația de vânzare către chiriași, prevăzută de dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/1992, este o obligație *in rem*, deci în considerarea obiectului la care se referă, iar nu o obligație *in personam*, în considerarea faptului că societatea comercială era cu capital de stat, iar ulterior s-a privatizat;

– pentru astfel de rațiuni legiuitorul a stabilit și modul de calcul al prețului de vânzare al acestor locuințe, în scopul de a crea un echilibru economic, social și moral al drepturilor asupra acestor bunuri.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților și al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile constituționale, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

Excepția ridicată are ca obiect dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, precum și dispozițiile art. 4 din Legea nr. 76/1994 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat.

Curtea constată că dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/1992 au suferit mai multe modificări, și anume prin Legea nr. 76/1994 (Legea nr. 85/1992 fiind republicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 15 septembrie 1994) și, de asemenea, prin Legea nr. 79/1997, ulterior Legea nr. 85/1992 fiind republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 15 iulie 1998.

În urma acestor modificări reglementările art. 4 ale Legii nr. 76/1994, care formează obiectul excepției de neconstituționalitate, au fost preluate de art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 15 iulie 1998.

De aceea, Curtea urmează a se pronunța numai asupra dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată.

Textul art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată, are, în redactarea modificată, următorul cuprins: *„Locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, altele decât locuințele de intervenție, vor fi vândute titularilor contractelor de închiriere, la cererea acestora, cu plata integrală sau în rate a prețului, în condițiile Decretului-lege nr. 61/1990 și ale prezentei legi.*

De asemenea, vor fi vândute la cerere, în condițiile prevederilor alin. 1 și cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. 3, titularilor de contracte de închiriere și locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat, mixt sau privat, care și-au încetat existența după această dată sau, după caz, au devenit, prin reorganizare, unități economice sau bugetare de stat.

Locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut societăților cu capital privat sau mixt vor fi vândute în condițiile de evaluare, de achitare integrală sau în rate a prețului și de exceptare de la vânzare, prevăzute în Legea nr. 112/1995.

Evaluarea și vânzarea locuințelor prevăzute la alin. 1 și 2 și la art. 1 alin. 1, pentru care nu s-au încheiat contracte de vânzare-cumpărare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor face în condițiile Decretului-lege nr. 61/1990 și ale prezentei legi, completate cu prevederile referitoare la coeficientii de uzură din Decretul nr. 93/1977, la un preț indexat în funcție de creșterea salariului minim brut pe țară la data cumpărării, față de cel existent la data intrării în vigoare a Legii nr. 85/1992.

Art. 1 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Beneficiară de prevederile alin. 1 și chiriașii care nu sunt angajații unităților proprietare.

Locuințele de intervenție, în sensul prezentei legi, sunt cele destinate cazării personalului unităților economice sau bugetare care, prin contractul de muncă, îndeplinește activități sau funcții ce necesită prezența, permanentă sau în caz de urgență, în cadrul unităților. Aceste locuințe nu se vând.

Unitățile economice sau bugetare pot să dețină și să construiască din fonduri proprii locuințe de serviciu, destinate închirierii salariaților acestora, cu contract de închiriere accesoriu la contractul de muncă. Modul de administrare și eventuala înstrăinare a acestor locuințe se vor stabili de consiliile de administrație, respectiv de conducerile unităților.

Locuințele de serviciu din mediul rural, destinate personalului medical, didactic, altor specialiști sau personalului Ministerului de Interne, nu se vând.“

Cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii (de exemplu, prin Decizia nr. 10 din 8 martie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 5 mai 1994, și Decizia nr. 357 din 14 octombrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 22 ianuarie 1998), statuând că aceste dispoziții sunt constituționale, pentru următoarele considerente:

— art. 41 din Constituție prevede posibilitatea stabilirii prin lege a conținutului și limitelor dreptului de proprietate. Astfel, deși în proprietatea societăților comerciale sau a regiilor autonome au intrat și locuințele construite din fondurile proprii, legiferarea, ulterior adoptării Constituției, a posibilității ca fiecare chiriaș al unei asemenea locuințe să devină proprietar nu poate fi privită decât ca o limitare legală a dreptului de proprietate stabilit de lege;

— se asigură astfel chiriașilor dreptul și prioritatea la cumpărarea locuințelor, dându-se astfel expresie dispozițiilor

art. 43 alin. (1) și celor ale art. 134 alin. (2) lit. f) din Constituție cu privire la obligația statului de a crea condiții necesare pentru creșterea calității vieții și, mai ales, de a lua măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent;

— se consacră o normă de justiție socială, întrucât dă posibilitatea chiriașilor să cumpere locuințele la construirea cărora au contribuit direct sau indirect în vechiul sistem statal-juridic. Ca atare, aceste dispoziții sunt nu numai conforme literei și spiritului art. 41 și 135 din Constituție, ci și legitimate din punct de vedere economic, social și moral.

S-a mai reținut, de asemenea, că art. 7 din Legea nr. 85/1992 este constituțional și în cazul privatizării societății comerciale din fondurile căreia s-a construit locuința ce a făcut obiectul vânzării, deoarece obligația de vânzare către chiriași, prevăzută de dispozițiile Legii nr. 85/1992, este o obligație *in rem*, deci în considerarea obiectului (locuința construită din fondurile unității economice sau bugetare), până la data intrării în vigoare a legii, iar nu o obligație *in personam*, deci în considerarea faptului că societatea comercială era cu capital de stat, iar ulterior s-a privatizat. Schimbarea deținătorilor capitalului social al societății comerciale, ca urmare a privatizării, prin vânzarea de acțiuni, în proporție de 70%, nu determină stingerea obligațiilor anterioare existente în sarcina acesteia, întrucât ele privesc societatea comercială ca debitor al obligațiilor respective, iar nu pe deținătorii capitalului social, în calitate de titulari ai acțiunilor, ce configurează, sub aspect juridic, acest capital.

Deoarece aceleași considerente sunt valabile și în cauza de față, neintervenind elemente noi care să determine modificarea jurisprudenței Curții, urmează ca excepția să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „ACI POROLISSUM“ — S.A. din Zalău în Dosarul nr. 1.997/1999 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 41

din 14 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată

Ioan Muraru — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Constantin Doldur — judecător
 Kozsokár Gábor — judecător
 Nicolae Popa — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Romul Petru Vonica — judecător
 Paula C. Pantea — procuror
 Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, excepție ridicată de Ionel Andrei în Dosarul nr. 3.006/1999 al Tribunalului Buzău — Secția civilă.

La apelul nominal au lipsit autorul excepției și Societatea Comercială „Foraj Sonde” — S.A. din Berca, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, susținând că, potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, coroborate cu alin. (6) al aceluiași articol, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă atunci când actul normativ atacat nu mai este în vigoare, în cauză, Legea nr. 32/1991 fiind abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 septembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.006/1999, **Tribunalul Buzău — Secția civilă** a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, **excepție ridicată de Ion Filip. Autorul excepției** consideră că art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, potrivit căruia sunt scutiți de plata impozitului pe salariu numai deținătorii titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* conferit prin brevet, este neconstituțional, întrucât, în conformitate cu dispozițiile art. 94 lit. a) din Constituție, Președintele României conferă decorații și titluri de onoare și nu drepturi de natura și esența scutiților de plata impozitului pe salariu. Constatarea calității de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, se arată în continuare, „este dată în atribuțiile comisiei special constituite conform Hotărârii Guvernului nr. 566/1996 și nu în atribuțiile Președintelui României”.

Instanța de judecată nu și-a exprimat opinia asupra excepției, așa cum prevăd dispozițiile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, deși aceasta i-a fost solicitată.

În temeiul art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a comunicat încheierea prin care a fost sesizată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctul de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că „excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, este neîntemeiată. Potrivit art. 2 din Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, titlul de *«Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989»* s-a instituit în semn de prețuire și recunoștință pentru cei care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, constituind un titlu de onoare, în sensul art. 94 lit. a) din Constituție”. Faptul că în art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, se precizează că titlul de *„Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”* trebuie să fie atestat prin brevet nu contravine textului art. 94 lit. a) din Legea fundamentală, întrucât aceste titluri de onoare se acordă numai în condițiile art. 5 alin. 2 din Legea nr. 42/1990, republicată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 12 august 1996, având următorul cuprins: „*Sunt scutite de plata impozitului prevăzut de prezenta lege următoarele categorii de persoane: [...] e) urmașii eroilor-martiri ai Revoluției, precum și deținătorii titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, conferit prin brevet, pentru veniturile realizate în cadrul funcției de bază.*”

Autorul excepției consideră că această dispoziție legală este neconstituțională, deoarece încalcă art. 94 lit. a) din Constituție, conform căruia „Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții:

a) conferă decorații și titluri de onoare“.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii a fost abrogată expres, pe data de 1 ianuarie 2000, prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 31 august 1999, iar

conținutul dispozițiilor legale criticate nu a fost preluat în conținutul noii reglementări normative.

Față de această situație, în conformitate cu dispozițiile art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională poate decide numai asupra actelor normative în vigoare. Constatând că, deși la data sesizării sale Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii era în vigoare, ea a fost ulterior abrogată, Curtea urmează să respingă excepția de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, excepție ridicată de Ionel Andrei în Dosarul nr. 3.006/1999 al Tribunalului Buzău — Secția civilă, constatând că aceasta a devenit inadmisibilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 ianuarie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 48

din 16 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală

Florin Bucur Vasilescu — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Iuliana Nedelcu — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Constantin Peticaru, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, apărătorul autorului excepției de neconstituționalitate solicită admiterea acesteia, arătând că art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, potrivit căruia recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare, încalcă prevederile constituționale ale art. 16 și 24. Se consideră că recipisa care atestă trimiterea citației către parte nu constituie și o garanție că procedura de citare este îndeplinită. Prin redactarea sa textul criticat încalcă și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede dreptul părții de a fi prezentă la termenul de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca nefondată. Se arată că, întrucât situația persoanelor care locuiesc în străinătate este diferită de cea a persoanelor care locuiesc în țară, este justificată diferența

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gerald Corneliu Gorduna în Dosarul nr. 3.338/1999 al Tribunalului București, Secția a II-a penală.

La apelul nominal răspunde avocat Mircea Stănculescu pentru Gerald Corneliu Gorduna, constatându-se lipsa părților Răzvan Negreanu, Cătălin Frățiloiu, Loredana Claudia Dumitru, Andrei Mocanu, Sorin Popa, George Paul Duma, Dan Petrescu, Rodica Cristina Caroghin și

de tratament procedural, fără ca prin aceasta să fie încălcate dispozițiile constituționale invocate. Sunt evocate, în sprijinul acestor susțineri, decizii prin care Curtea Constituțională a statuat că la situații diferite se aplică reguli diferite, iar egalitate nu înseamnă uniformitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 decembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.338/1999, **Tribunalul București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate** a prevederilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gerald Corneliu Gorduna într-o cauză având ca obiect apelul declarat împotriva sentinței penale prin care acesta a fost condamnat pentru săvârșirea mai multor infracțiuni de fals și înșelăciune. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, potrivit căreia învinuitul sau inculpatul care locuiește în străinătate se citează prin scrisoare recomandată, iar recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare, încalcă principiul constituțional prevăzut în art. 16 alin. (1) și (2), privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, precum și în art. 24 alin. (1) din Constituție, referitor la garantarea dreptului de apărare. Se consideră că textul criticat face o discriminare inadmisibilă, pe temeiul locului de domiciliu, între persoana care locuiește în țară și cea domiciliată în străinătate, iar în ceea ce privește nerespectarea dreptului la apărare se susține că art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală nu satisface cerințele necesare în vederea asigurării unei adevărate garanții procesuale privind dreptul la apărare.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că excepția ridicată este neîntemeiată, deoarece „Prezența inculpatului nu este obligatorie atâta timp cât acesta este încunoștințat cu privire la cauză”, „recipisa de predare a citației fiind o garanție a faptului că partea a fost încunoștințată despre cauză”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că dispozițiile art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală nu încalcă principiul consacrat la art. 16 din Constituție, deoarece tuturor persoanelor le sunt aplicate aceleași reguli procedurale. Existența unor norme derogatorii de la dreptul comun nu infirmă existența acestui principiu, deoarece aplicarea acelor norme nu se face în mod discriminatoriu. În susținerea acestei aprecieri se citează Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994. Se mai arată că textul criticat nu încalcă nici dreptul la apărare, care, printre alte componente, cuprinde și obligația organelor judiciare de a avea în vedere, din oficiu, îndeplinirea condițiilor cerute de

lege pentru valabilitatea unor acte sau posibilitatea părților de a folosi calea de atac a apelului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

Art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală prevede: *„Dacă învinuitul sau inculpatul locuiește în străinătate, citarea se face prin scrisoare recomandată, în afară de cazul când prin lege se dispune altfel. Recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare”*. Critica de neconstituționalitate privește teza finală a textului, și anume cea potrivit căreia *„Recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare.”* În opinia autorului excepției această dispoziție încalcă normele constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2), privind egalitatea în drepturi, și ale art. 24 alin. (1) care reglementează dreptul la apărare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să fie respinsă.

I. O primă critică constă în susținerea potrivit căreia art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală instituie o discriminare, în funcție de locul de domiciliu, în țară sau în străinătate, între persoanele care urmează să fie citate la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată, în cursul procesului penal. Astfel, pentru persoanele care locuiesc în țară îndeplinirea procedurii de citare trebuie să rezulte din dovada de înmânare a citației, pe când în cazul persoanelor care locuiesc în străinătate, pentru dovedirea îndeplinirii procedurii este suficientă recipisa de predare a scrisorii recomandate prin care s-a făcut citarea. Se consideră că această reglementare încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, conform cărora *„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege”*.

Cu referire la interpretarea și aplicarea prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, prin Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Plenul Curții Constituționale a statuat că *„Principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite”*. Acesta este sensul jurisprudenței constante a Curții, care a adoptat soluții identice în numeroase decizii ulterioare, între care Decizia nr. 6 din 24 ianuarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 23 din 31 ianuarie 1996, precum și Decizia nr. 49 din 10 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998.

În același sens sunt și dispozițiile art. E cuprins în partea a V-a din anexa la Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996 și ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 74/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 4 mai 1999, prevederi conform cărora „O diferență de tratament pe un motiv obiectiv și rezonabil nu este considerată ca discriminatorie“.

Curtea Constituțională constată că situația persoanelor care locuiesc în străinătate este esențial diferită de situația persoanelor care locuiesc în țară, ceea ce, în mod obiectiv, justifică diferența de tratament procedural. În rândul cauzelor obiective poate fi menționat faptul că legislația națională poate stabili obligația pentru agenții procedurali proprii de a transmite corespondența și de a returna dovada de înmânare a citației sau de comunicare a actelor judiciare, dar nu poate stabili aceleași obligații pentru agenții altor state. De asemenea, obiectiv diferite sunt și posibilitățile de comunicare și cele de deplasare.

Chiar și pentru persoanele care locuiesc în țară normele de procedură prevăd numeroase excepții de la regula generală a înmânării în mod direct și personal a citației, cum sunt, de exemplu: predarea citației unor rude sau altor persoane care locuiesc împreună cu persoana în cauză, afișarea citației, citarea prin publicitate, citarea prin administrațiile locului de deținere, citarea la unitățile militare sau la spitale ori afișarea la poarta hotelului și altele. Toate aceste excepții nu înseamnă discriminare, ci modalități diferite de îndeplinire a procedurii de citare, determinate de situația obiectiv diferită a persoanelor citate.

Cerința legală de a asigura persoanei citate posibilitatea reală de a lua cunoștință de citație, cu toate datele pe

care aceasta trebuie să le conțină, este general valabilă și obligatorie, fără nici o discriminare și fără nici un privilegiu. Îndeplinirea viciată a procedurii de citare, precum și imposibilitatea de a se prezenta la termenul fixat pot fi invocate de părțile interesate, urmând ca instanța de judecată să dispună în consecință. Aceste aspecte nu reprezintă însă probleme de constituționalitate, ci de aplicare a legii, care nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale.

Față de cele arătate rezultă că prevederile tezei finale din alin. 8 al art. 177 din Codul de procedură penală nu sunt discriminatorii și nu încalcă principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii.

II. Cea de-a doua critică de neconstituționalitate privește încălcarea dreptului la apărare, prevăzut de art. 24 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Dreptul la apărare este garantat“. În opinia autorului excepției lipsa dovezii de înmânare a citației pune sub semnul întrebării primirea citației de către persoana respectivă, care, fiind în necunoștință de cauză, nu-și poate exercita dreptul la apărare.

Curtea Constituțională constată că nici acest motiv de neconstituționalitate nu poate fi reținut. Comunicarea citației printr-o scrisoare recomandată presupune, după toate regulile de transmitere a corespondenței, predarea personală a acesteia. În consecință, persoana căreia îi este adresată scrisoarea recomandată are posibilitatea reală de a lua cunoștință de faptul că a fost citată la o anumită instanță, într-o anumită cauză și calitate procesuală, precum și la un termen precizat, astfel încât nu se poate susține încălcarea dreptului său la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție.

Față de cele arătate rezultă că prevederile art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală nu contravin art. 16 alin. (1) și (2) și art. 24 din Constituție, fiind așadar constituționale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gerald Corneliu Gorduna în Dosarul nr. 3.338/1999 al Tribunalului București, Secția a II-a penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 martie 2000.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. **Florin Bucur Vasilescu**

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 49

din 21 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor, excepție ridicată de Stelian Stângă în Dosarul nr. 6.159/1997 al Tribunalului București — Secția comercială.

La apelul nominal se prezintă avocat Leon Iancovici pentru Societatea Comercială „Ardaf” din Cluj — Sucursala municipiului București, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Societății Comerciale „Ardaf” din Cluj — Sucursala municipiului București solicită respingerea excepției, pe de o parte, pentru că excepția este extranee cauzei, întrucât se referă la pretinsa scutire de taxă de timbru a societății de asigurare, în timp ce în cauză operează scutirea de plata taxei de timbru a asiguratului, ca titular al dreptului, iar pe de altă parte, pentru că asupra constituționalității prevederilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 159/1998.

Procurorul solicită respingerea excepției ca fiind neîntemeiată, susținând că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor constituționale. În acest sens se invocă și jurisprudența Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 159/1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 septembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 6.159/1997, **Tribunalul București — Secția**

comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor, excepție ridicată de Stelian Stângă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991, potrivit cărora sunt scutite de impozite, taxe de timbru și de orice alte taxe despăgubirile, sumele asigurate și orice drepturi ce se acordă din asigurările de orice fel, încalcă dispozițiile art. 41 alin. (2) teza întâi din Constituție, deoarece astfel se creează un tratament preferențial în favoarea societăților de asigurare, care nu este compatibil cu egalitatea în fața legii. Se susține, de asemenea, că aceste prevederi legale contravin dispozițiilor art. 53 alin. (2) din Legea fundamentală, conform cărora sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale, întrucât, prin astfel de scutiri, societățile de asigurare își măresc profitul propriu.

Tribunalul București — Secția comercială, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 sunt constituționale, nefiind încălcate prevederile art. 41 alin. (2) teza întâi și ale art. 53 alin. (2) din Constituție, „egalitatea în ocrotirea proprietății private fiind asigurată, deoarece nu s-a creat o discriminare sau un tratament preferențial în favoarea societăților de asigurări, acestea nefiind beneficiarele scutirii de plata taxei de timbru, dispoziția de lege criticată referindu-se la titularul dreptului la despăgubiri”. În speță, se arată în continuare, Societatea Comercială „Ardaf” din Cluj — Sucursala municipiului București a acționat însă prin subrogare în drepturile asiguratului său, pe care l-a despăgubit, și astfel scutirea îi este opozabilă, dar numai în considerarea acestei situații și nu pentru orice fel de alte acțiuni în justiție.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prevederile art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 se

referă la titularul dreptului la despăgubiri, iar nu la societățile de asigurări, astfel cum se susține în motivarea excepției de neconstituționalitate. Aceste prevederi legale nu încalcă dispozițiile art. 41 alin. (2) din Constituție, exceptarea prin lege a unor categorii de persoane fizice sau juridice ori a unor activități sau bunuri de la plata unor impozite sau taxe reprezentând o practică legislativă curentă, care corespunde fie necesităților de ocrotire a unor subiecte de drept, fie unor rațiuni economice. Prin aceasta nu este afectată egalitatea în domeniul ocrotirii proprietății private, toți titularii drepturilor ce provin din asigurări beneficiind de scutirile prevăzute de lege. De asemenea, se susține că prevederile legale criticate nu contravin nici art. 53 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale, întrucât tratamentul juridic diferit pentru situații diferite este admisibil și justificat tocmai de cerința ca egalitatea în fața legii să nu atragă privilegii și discriminări.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor, dispoziții care au următorul cuprins: „*Sunt scutite de impozite, taxe de timbru și orice alte taxe: a) despăgubirile, sumele asigurate și orice alte drepturi ce se acordă din asigurările de orice fel; [...]*”.

Aceste prevederi sunt considerate neconstituționale de autorul excepției, în raport cu dispozițiile art. 41 alin. (2) teza întâi, care reglementează ocrotirea egală, prin lege, a proprietății private, indiferent de titular, precum și ale art. 53 alin. (2) din Legea fundamentală, conform căruia „*Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale*”.

Curtea constată că asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor, sub același aspect ca și cel existent în cauza de față, s-a pronunțat prin Decizia

nr. 159 din 10 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 4 februarie 1999, în sensul respingerii excepției. În motivarea deciziei menționate s-a arătat că:

a) exceptarea, prin lege, de la plata unor impozite și taxe a unor categorii de persoane fizice ori juridice sau a anumitor activități ori bunuri nu poate să fie considerată, prin ea însăși, ca neconstituțională. Dimpotrivă, exceptarea de la impozite și taxe ori stabilirea unor reduceri în această materie reprezintă o practică legislativă curentă ce corespunde fie necesității de ocrotire a unor subiecte de drept, fie unor rațiuni economice;

b) în cauză nu poate fi vorba despre violarea, prin textul criticat, a egalității între titularii dreptului de proprietate privată, în sensul ocrotirii preferențiale a unora dintre ei. În practica sa constantă Curtea Constituțională a stabilit că principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane aflate în situații deosebite, deoarece acest principiu nu înseamnă uniformitate. În acest sens este Decizia nr. 70 din 15 decembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993. Pe de altă parte, astfel cum a decis Curtea prin Decizia nr. 140 din 19 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 4 decembrie 1996, tratamentul juridic diferit pentru situații diferite este admisibil și justificat tocmai de cerința ca egalitatea în fața legii să nu atragă privilegii sau discriminări. Or, este evident că, în timp ce asiguratul reclamă, de regulă, despăgubiri pentru pierderea ori deteriorarea unui bun asigurat, societatea de asigurări urmărește, ca orice altă societate comercială, realizarea unui profit, pentru care a plătit taxele și impozitele prevăzute de lege. Nu este vorba, așadar, despre un tratament diferit, în considerarea titularilor dreptului de proprietate, în ceea ce privește ocrotirea acestui drept, ci despre luarea în considerare, la stabilirea taxei de timbru, a anumitor particularități ale situației unor persoane fizice sau juridice. Asemenea reglementări sunt relativ numeroase în legislație. Este, de pildă, cazul scutirii de taxe a acțiunilor introduse în temeiul raporturilor de muncă de către salariați ori cel al acțiunilor judecătorești ce valorifică drepturi de creanță corelative unor obligații de întreținere. Iar reglementarea diferențiată a unor asemenea obligații corespunde, neîndoind, și prevederilor art. 53 alin. (2) din Constituție.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată în cauza de față, Curtea constată că nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea jurisprudenței sale, astfel încât considerentele amintite își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, urmând ca excepția să fie respinsă.

În temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 lit. a) din Legea nr. 47/1991 privind constituirea, organizarea și funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor, excepție ridicată de Stelian Stângă în Dosarul nr. 6.159/1997 al Tribunalului București — Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro